ZAKLJUČCI SESIJA FINIZ 2019
”DIGITALIZACIJA I *SMART* FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE”

Tokom sesije *Računovodstvo i revizije* razmatrane su sledeće tri teme:
1. Opterećenost računovođe i poreznika izmenama poreskih zakona;
2. Obračunavanje troškova i učinaka;
3. Eksterna revizija - trošak i korist od nje.

Vodeća konsultantska kompanija *WMG Advisory* je akreditovala sesiju *Računovodstvo i revizija*kod Ministarstva finansija kao kontinuiranu edukaciju za svoje članove. Računovodstvo i revizija Konsultant u IPC iznela je iznenađujuće činjenice o velikom broju promena poreskih zakona i pratećih podzakonskih akata i mišljenja ministarstava, što značajno otežava rad računovođa i poreskih savetnika. Učesnici panela o obračunavanju troškova i učinaka u svojoj diskusiji složili su se o izuzetnom značaju pravilnog obračunavanju troškova i učinaka, ali se nisu složili po pitanju obaveznosti knjiženja u klasi 9. Učesnici panela o reviziji složili su se da eksterna revizija može značajno da unapredi kvalitet finansijskog izveštavanja, ali i da je preduslov za to odgovarajuća saradnja klijenta revizije i revizora. Sem toga ukazano je i na korist od procene i vrednovanja sredstava po fer vrednosti. Sesija Računovodstvo i revizija je bila veoma posećena.

Odličan odziv publike je bio na sesiji *Interna revizija* koje je imalo posebnu sesiju u okviru konferencije FINIZ 2019, s obzirom na to da je ista akreditovana kao kontinuirana edukacija za članove. Naziv sesije "Izazovi automatizacije interne revizije" je bio u potpunoj korelaciji sa nazivom ovogodišnje teme FINIZ konferencije. Sve teme, koje su obrađene, dale su jedan savremeni pogled na razvoj profesije interne revizije kao i neophodnost automatizacije procesa rada i neophodnost primene odnosno implementacije namenskih software-skih rešenja u planiranju, izvođenju i izveštavanju *Interne revizije*. Automatizacija procesa rada i korišćenje aplikacija u radu Interne revizije doprinelo bi da postoji jedinstveniji metodološki pristup u radu Internih revizora i rezultovalo bi podizanju kvaliteta i nivoa znanja internih revizora. Osnovni problem je što mnogi privredni subjekti još uvek nemaju dovoljno razvijenu svest o značaju i dodatnoj vrednosti interne revizije, koja se ogleda kroz uspostavljanje pouzdanijeg sistema internih kontrola i podizanju poslovne i finansijske discipline. Iz tog razloga, mali broj privrednih subjekata u našoj zemlji je spremno da uloži u razvoj interne revizije kroz implementaciju specijalnih alata i aplikacija koje bi u značajnoj meri omogućile efikasnije procese rada u obavljanju *Interne revizije*. Pored navedenih tema na sesiji, posebnu pažnju je zaslužilo i predavanje koje je publiku fokusiralo ka budućnosti razvoja Interne revizije, a to je *Blockchain* iz ugla revizije i primena ove tehnologije u radu internih revizora.

Na konferenciji FINIZ 2019 posebnu pažnju je izazvala sesija iz oblasti *Upravljanja ljudskim resursima (HR)*. Ključna uloga koju ljudski resursi imaju u finansijskom uspehu organizacije zahteva uključivanje zaposlenih u organizacioni poslovni model ne kao trošak, nego kao investiciju, a HR menadžera kao biznis partnera koji učestvuje u kreiranju i implementaciji poslovne strategije. Fokusiranje na efikasnu ulogu HR menadžmenta u stvaranju motivisanih, zainteresovanih i posvećenih zaposlenih, zadatak je svake savremene organizacije koja je prilagodljiva, orijentisana na potrebe klijenata, proaktivna i spremna za promene. Zaključci održane sesije su da postoje organizacije u Srbiji, uglavnom multinacionalne, koje posluju u skladu sa najboljim HR praksama u svetu. Međutim, i dalje postoji mogućnost za poboljšanje upravljanja ljudskim resursima u Srbiji, kako bi se domaća praksa uskladila sa najboljim praksama u svetu. U tom smislu, potrebno je efikasnije

poslovno umrežavanje svih HR subjekata kroz domaće, a naročito međunarodne skupove, okrugle stolove i tribine, a posebno kroz profesionalnu edukaciju usklađenu sa savremenim uslovima poslovanja.

Na VI FINIZ konferenciji održana je panel sesija Procena vrednosti koja je bila fokusirana na „Značaj i ulogu sudskog veštačenja".Nacionalno Udruženje Procenitelja Srbije (NUPS) je akreditovalo sesiju *Procenitelji* kod Ministarstva finansija kao kontinuiranu edukaciju za svoje članove. Glavni govornici panela su ukazali na značaj kreiranja zakonske regulative tako da se pomogne u rešavanju problema iz prakse i jasno postave obrazovni kriterijumi obavljanja ove značajne aktivnosti, izbor sudskog veštaka, rokovi i nagrade za obavljene aktivnosti, odgovornost sudskog veštaka kao fizičkog ili pravnog lica i dr. Poseban akcenat stavljen je na važnost kontinuiranog usavršavanja sudskih veštaka i značaj profesionalnih udruženja u tom postupku. Zaključak panel sesije je da mora postojati kontrola sa aspekta kvalifikovanosti sudskih veštaka za obavljanje sudskih veštačenja iz usko specijalizovanih oblasti, koje obuhvata neophodno iskustvo u veštačenju u toj oblasti, ali i kontinuirane edukacije imajući u vidu neprekidan tehnološki razvoj i multidisciplinarnost profesija.

Sesija pod nazivom *Finansijska i digitalna forenzika* u organizaciji Udruženja sertifikovanih istražitelja prevara Srbije (*ACFE Serbia Chapter*), kao i njeni učesnici naglasili su značaj pravovremenog obavljana korporativne, odnosno interne istrage i uloge finansijskih forenzičara u toj aktivnosti, zatim definisane su faze istrage, učešće multidisciplinarnih timova u istrazi, sa posebnim akcentom na tehnike intervjuisanja subjekata koji su predmet korporativne istrage. U uslovima digitalizacije postoje novi načini izvršenja krivičnih dela, ali i nove tehnike i metode njihovog otkrivanja. Svi učesnici naglasili su da je pomoć IT stručnjaka, kako bi se velike baze podataka u istrazi brzo pretražile prema ključnim indikatorima koji mogu ukazati na krivično delo, od neprocenjivog značaja. Uloga finansijskog forenzičara u pravosuđu, saradnja sa ostalim državnim organima, formiranje udarnih grupa, multidisciplinana znanja i veštine koja finansijski forenzičar mora posedovati, kao i kontinuirana profesionalna edukacija u oblasti prava, forenzike, novih načina obavljanja platnog prometa putem kriptovaluta, primena i praćenje novih trendova vezano za blockchain tehnologiju, primarni su uslovi da bi istraga bila efikasna, pravovremena i sistematična, naglasili su učesnici sesije *Finansijska i digitalna forenzika 2019*.

Ove godine na FINIZ-u je prvi put organizovana sesija iz oblasti *Marketinga* na temu Digitalni marketing u svetu finansija. Učesnici sesije su nakon interesantne prezentacije različitih primera iz ove oblasti zaključili da je Digitalni marketing imperativ savremenog poslovanja u svim organizacijama, a svakako i u finansijskim institucijama. Definisanje i implementacijom digitalne marketing strategije je neophodnost kako bi se kreiralo posebno korisničko iskustvo i ostvarila sofisticirana komunikacija sa digitalnim korisnicima. Očekuje se povećanje budžeta za digitalne kampanje ali još uvek značajno mesto u budžetima zauzimaju tradicionalni kanali komunikaicije. Posebna pažnju treba da se usmeri na kreiranje sadržaja poruke koja ima za cilj angažovanje kako postojećih tako i novih korisnika usluga.

Primereno interesovanje izazvala je diskusija i prezentacija naučno-istraživačkih radova na sesiji *Cirkularna ekonomija*, koja je uvedena u rad konferencije ove godine. Ciljevi sesije bili su prevashodno usmereni na to da se aktualizuju izazovi koje otvara cirkularna ekonomija, kao novi restoratorni ekonomski model, ali i da se ukaže na to da je sadašnji model "uzmi - iskoristi- baci" neodrživ sa ograničenim resursima. Najvažniji zaključak sesije je da eko-dizajn i ekološke inovacije imaju ključno mesto u ovoj ekonomiji, ali i da se ekologizuju

ekonomski aktivnosti. Sesija *Cirkularna ekonomija* zbog svoje aktuelnosti, po oceni učesnika, treba da nađe svoje mesto i na FINIZ-u 2020.